

Namatek
True Education

www.namatek.com

Direct Tax

معرفی ۲ دسته بندی
مالیات مستقیم

فهرست مطالب

۱. مالیات چیست؟
۲. مالیات مستقیم چیست؟
۳. انواع مالیات مستقیم

مالیات مستقیم از انواع مالیاتی است که افراد حقیقی و حقوقی ملزم به پرداخت آن هستند. از آنجا که این نوع مالیات به طور مستقیم از دارایی و درآمد افراد کسر می شود، لازم است تا از قوانین آن اطلاع کسب کنید؛ بنابراین تا انتهای این مقاله با ما همراه باشید.

#۱ مالیات چیست؟

مالیات (TAX) از مسائل مهم بین مردم و دولت است. لازم است مردم به منظور تأمین هزینه های عمومی مبالغی را به دولت بپردازند. پیشتر مالیات تنها به عنوان یکی از منابع درآمدی دولت به حساب می آمد؛ ولی امروزه این دیدگاه تغییر کرده است و مالیات به منظور ایجاد سیاست های عدالتی و کاستن فشار بر گروه های ضعیف و کم درآمد جامعه نقش مهمی دارد.

مالیات قسمتی از درآمدهای جامعه یا مبلغی از سود فعالیت های اقتصادی است که طبق قانون سهم دولت است. این درآمد به صورت بلاعوض با استفاده از اظهارنامه مالیاتی به صورت مالیات مستقیم یا غیرمستقیم از اشخاص حقیقی و حقوقی اخذ می شود.

#۲ مالیات مستقیم چیست؟

قوانین مالیاتی در ایران مالیات را به دو دسته مستقیم و غیرمستقیم تقسیم می کنند. اگر پرداخت کننده مالیات یا مودی مالیاتی مشخص و یک شخص حقیقی یا حقوقی باشد، به آن مالیات مستقیم و اگر مودی مالیاتی نامشخص باشد، نظیر مالیاتی که بر کالاها و خدمات اعمال می شود، به آن مالیات غیرمستقیم گویند.

مالیات مستقیم (Direct Tax) جزء مالیات های ثروت - درآمد بوده و مستقیماً از دارایی و درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت می شوند.

در این نوع مالیات، افراد حقیقی یا حقوقی می توانند مودی مالیاتی باشند. در واقع مالیات از درآمدی که شخص حقیقی (فرد) یا شخص حقوقی (سازمان) به دست آورده دریافت می شود. مشخص است که میزان مالیات متناسب با حقوق افراد متفاوت خواهد بود. قوانین مالیاتی به عنوان مجوزهای دریافت مالیات از مودیان، بخش اصلی از نظام مالیاتی است. عدم شناخت مودیان مالیاتی از انواع مالیات و همچنین عدم شناخت آن ها از زمان ارائه اظهارنامه مالیاتی و معافیت های مالیاتی مشمول آن ها بعضاً از جمله دلایلی است که سبب فرار مالیاتی می گردد.

#۳ انواع مالیات مستقیم

به طور کلی مالیات مستقیم به دو دسته زیر طبقه بندی می شود:

۱. مالیات بر دارایی

۲. مالیات بر درآمد

در ادامه مقاله به شرح این دو نوع مالیات خواهیم پرداخت.

#۱-۳ مالیات بر دارایی (Property Tax)

دارایی، ثروت مودی مالیاتی است. در واقع مالیات از ثروتی که شخص به دست آورده یا ارثی که به او رسیده است، اخذ می شود.

مالیات بر دارایی خود به ۲ دسته زیر تقسیم می شود:

(۱) مالیات بر ارث

این مالیات از دارایی و ثروت فرد پس از فوت دریافت می گردد و از جمله مالیات های مستقیم است. طبق ماده ۱۹ قانون مالیاتی بر اموال منقول و غیرمنقول متوفی پس از کسر هزینه کفن و دفن، مالیات بر ارث دریافت می گردد. مالیات بر ارث زمانی دریافت می گردد که دارایی های متوفی به بازماندگان وی به ارث برسد و در این صورت ورثه باید بخشی از اموالی که

به آنان می رسد به سازمان امور مالیاتی پرداخت کنند. این قانون در تیر ۱۳۹۴ اصلاح و از آغاز سال ۱۳۹۵ اجرایی شد و به موجب آن هزینه ها کاهش و انجام امور مودیان مالیاتی تسهیل گردید. سهم الارث تا ۳ میلیون ریال برای افراد معمولی و تا ۵۰ میلیون ریال برای معلولین و از کار افتادگان از مالیات معاف شده است. وراثت از زمان فوت متوفی تا یک سال زمان دارند تا اظهارنامه مالیاتی را به سازمان امور مالیاتی ارائه کنند.

۲) مالیات حق تمبر

طبق ماده ۴۴ تا ۵۱ قانون مالیاتی به واسطه الصاق و یا ابطال تمبری که بر اسناد و مدارک برای رسمی و قابل استناد بودن این مدارک الصاق می گردد، از مودی مالیات حق تمبر دریافت می شود. در زمان چاپ هر برگ چک از طرف بانک ها ۲۰۰ ریال حق تمبر گرفته می شود. مبلغ ۳۰۰۰ ریال برای اوراقی چون برات و سفته و بابت اوراق بیمه ۵۰۰۰ ریال حق تمبر گرفته می شود.

#۲-۳ مالیات بر درآمد (Income Tax)

این نوع از مالیات در بسیاری از کشورها چون کشورهای اروپایی، تصاعدی است و با افزایش درآمد میزان مالیات بیشتری از افراد گرفته می شود. مالیات بر درآمد که در دسته مالیات مستقیم قرار می گیرد خود به ۴ دسته تقسیم می شود:

۱) مالیات بر درآمد مشاغل

مالیات بر درآمد مشاغل که از جمله مالیات مستقیم است، مشمول کسبه، اصناف، صاحبان کارگاه های تولیدی و کارخانجاتی می شود که به صورت انفرادی و یا به صورت حقوقی در قالب مشارکت گروهی مشغول به کار هستند.

طبق قانون مالیات بر درآمد مشاغل، افراد در یکی از ۳ دسته زیر قرار می گیرند:

- گروه الف: مشاغلی که باید فعالیت های مالی خود را در دفاتر روزنامه و کل ثبت کنند. دارندگان کارت بازرگانی، صاحبان کارخانه و واحدهای تولیدی، صاحبان موسسات حسابداری و حسابرسی، صاحبان بیمارستان ها، هتل ها و... در این دسته از مشاغل قرار می گیرند.
- گروه ب: مشاغلی که باید فعالیت های مالی خود را در دفاتر درآمد و هزینه ثبت کنند. ارائه دهندگان خدمات چاپی، کارگزاران، سینماداران، وکلا، پزشکان و... در این دسته از مشاغل قرار می گیرند.
- گروه ج: مشاغلی که باید صورت خلاصه وضعیت درآمد و هزینه خود را طبق الگوهای مورد نظر سازمان مالیاتی کشور ارائه کنند. مشاغل زیر نظر اتحادیه های صنفی مانند قنادان، آرایشگران، خوار و بار فروشی، کفاشی، قصابی و... در این دسته هستند.

۲) مالیات بر درآمد حقوق

تمامی افراد حقیقی که برای شخص دیگری (حقیقی یا حقوقی) کار می کنند موظف به پرداخت مالیات بر درآمد حقوق هستند.

مالیات بر درآمد حقوق از حقوق افراد توسط کارفرما کسر و پرداخت می گردد. نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی یکسان و مطابق ماده ۱۰۵ قانون مالیات مستقیم ۲۵ درصد درآمد سالانه شرکت است. مالیات بر درآمد حقوق که در دسته مالیات مستقیم قرار می گیرد، برای افراد حقیقی متفاوت است و با توجه به تورم به طور تصاعدی بیشتر می شود.

- اگر درآمد سالانه فرد حقیقی تا پانصد میلیون ریال در سال باشد، مالیات بر درآمد سالانه برابر ۱۵ درصد محاسبه می گردد.
- اگر درآمد سالانه بالای پانصد میلیون ریال و کمتر از یک میلیارد ریال باشد، مالیات بر درآمد سالانه ۲۰ درصد محاسبه می گردد.
- و اگر درآمد سالانه شخص بالای یک میلیارد ریال باشد، مالیات بر درآمد سالانه ۲۵ درصد محاسبه می گردد.

۳) مالیات بر درآمد املاک و مستغلات

مالیات بر درآمد املاک از دسته مالیات های مستقیم پس از کسر ۲۵ درصد از کل اجاره مشمول پرداخت مالیات می شود. ۲۵ درصد به عنوان هزینه ها و استهلاک ساختمان مشخص شده است. مالکین املاک و مستغلات هر ساله تا انتهای تیرماه باید درآمد حاصل از اجاره خود را به اداره امور مالیاتی ارائه کنند.

۴) مالیات بر درآمد کشاورزی

مطابق ماده ۸۱ قانون مالیاتی کشور کلیه فعالیت های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی، زنبور عسل، طیور، ماهیگیری، احیای مراتع جنگل ها و باغات از پرداخت مالیات معاف هستند. مالیات بر درآمد کشاورزی زیرمجموعه مالیات مستقیم قرار می گیرد.